

Institutionen i Virkeligheden, siger en enkelt, har gjort mere Skade end Gavn, idet den ikke har bragt Skole og Hjem nærmere til hinanden eller bevirket, at Forældrene i højere Grad end hidtil interessere sig for Skolevæsenet. Den har med andre Ord ikke været saa overordentlig stor Nytte til, og det viser sig, fortælle næsten alle de vedkommende, at Forældrenes Interesse for Valget af disse Skole-nævn er saa godt som ingen, der møder saa ganske overordentlig faa til Valget af den Institution, de have deroppe, at det er for meget lidt at regne.

Hvis man i Forslaget havde bibeholdt Amtsskolekonsulenten, vilde jeg have været mere glad ved Forslaget, end jeg nu er, thi det er jo i Virkeligheden den Tap, hvorom det hele har drejet sig for mangfoldige, som vente noget stort og godt af dette Lovforslag. Det, der har kaldt Lovforslaget frem, er jo egentlig dette Krav, som bestandig har været fremsat af skoleinteresserede og Skolemænd, om at faa det forrige Tilsyn erstattet med et skolekyn-digt Tilsyn, som man med Tryghed kunde se hen til. Jeg tager vel ikke fejl i, at en af Grundene, hvorfor man har udsendt Amtsskolekonsulenten, er den, at man ikke har villet bebyrde Statskassen med de dertil fornødne Udgifter, der vel vilde andrage ca. 100,000 Kr. Jeg bøjer mig for denne Betragtning, men jeg er ikke ganske sikker paa, at man saa ikke hellere burde have ladet Lovforslaget eller i alt Fald Lovforslagets tredie Del vente, indtil Staten havde tilstrækkelige Midler til, at det kunde føres saaledes igennem, at man kunde sige, at det var noget virkelig godt, man havde faaet, og at man havde opfyldt de stærke Krav, der gennem de mange Aar have lydt om at faa en saadan Amtsskolekonsulent.

I øvrigt indeholder jo Lovforslaget mange gode Bestemmelser, som absolut ville virke til Gavn for vor Folkeskole; jeg regner flere af Lovforslagets Afsnit dertil. Men foruden de store Afsnit, som absolut ere en Forbedring af vort nuværende Skolestyre, er der enkelte Ting, jeg ikke kan nægte mig den Fornøjelse at nævne. Der er saaledes i § 7 truffet den Bestemmelse, at Optagelse i Skolen som Regel kun finder Sted een Gang om Aaret. Det er en fortræffelig Bestemmelse — ved Ordene „Optagelse i Skolen“ menes formentlig Indskrivning af Børn, der begynde at gaa i Skole, thi man kan ikke godt nægte Børn, som have gaaet i andre Skoler, at indskrives, naar de gaa ud af

den anden Skole. Bestemmelsen er absolut et Fremskridt. De to aarlige Indskrivninger have virket i høj Grad hemmende paa Arbejdet indenfor Skolen og forvoldt mange Vanskeligheder. Med stor Tilfredshed ser jeg, at der i § 10 staar den Sætning: „Hvert enkelt Barn prøves i Læsning, Skrivning, Regning og skriftlig Dansk“, og jeg skal sige, hvorfor jeg er glad ved, at denne Sætning staar der. Derved er der efter min Mening givet et Vidnesbyrd om, at man fra højeste Steder ser, at disse Fag ere de grundlæggende for al Kundskaberhvervelse. Hvis et Barn ved Udgangen fra Skolen ikke har lært at læse, skrive, regne og udtrykke sig skriftligt i sit Modersmaal, er dette Barn udelukket fra at søge videre Uddannelse uden i alt Fald at maatte anvende et ganske overordentlig stort Arbejde derpaa. Det maa aldrig tabes af Syn i Skolens Virksomhed, at disse Fag ere de vigtigste af alle. Det vigtigste er at faa Børnene til at læse godt, og det er meget svært. Det er ikke svært at faa dem til at læse ganske kønt op, men det er svært at faa dem til at læse saaledes, at de forstaa det læste, og det er efter min Mening deri, Kunsten [og Vanskeligheden bestaa; naar de have lært det, ville de senere selv eller med nogen Hjælp kunne faa deres Kundskabstørst tilfredsstillet, og det kunne de ikke, hvis de ikke kunne læse Dansk, saa at de forstaa det. Jeg tror nemlig, ja, jeg ikke alene tror det, men det er min bestemte Overbevisning, at Udbyttet af Undervisningen i vor Folkeskole i de senere Aar ikke staar paa Højde med Udbyttet for 15—20 Aar siden, og jeg kunde godt fremføre Beviser for, at det forholder sig saaledes. Jeg tror, at en af Grundene til, at det er gaaet tilbage, er denne, at Børnene ikke kunne disse grundlæggende Fag nær saa godt som tidligere, og Grunden dertil er igen den, at der er lagt for mange Fag paa Undervisningsplanen, saaledes at der haves for lidt Tid til de Fag, som ere de nødvendige af alle. Som sagt, det er mig en stor Tilfredsstillelse at se, at man ogsaa andre Steder har Øjet aabent for, hvor vigtigt det er, at netop disse Opgaver læres med Grundighed i vor Folkeskole.

Jeg vil dernæst blot rette en ærbødig Henstilling til den højtærede Kultusminister. Der staar i § 2, 5te Stykke, nævnt Landkommuner med købstadlignende Skolevæsen. Det er i Anledning af disse Ord, at jeg tillader mig at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa disse